

Adroddiad i	Y Panel Gweithredol
Dyddiad	16 Mehefin 2025
Swyddog Arweiniol	Anthony Jones – Prif Swyddog Tân Cynorthwyl
Swyddog Cyswllt	Mike Plant - Pennaeth Cynllunio, Perfformiad a Thrawsnewid
Pwnc	Rheoli Risg Strategol

PWRPAS YR ADRODDIAD

1 Rhoi i'r Aelodau:

- ddiweddariad mewn perthynas â'r Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg; a
- trosolwg o Gofrestr Risg Strategol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod).

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Ers y diweddariad diwethaf ac yn dilyn yr adolygiad o reolaethau mewnol gan archwilwyr mewnol, Mersey Internal Audit Agency (MIAA), mae sawl newid i'r ffordd y caiff risgiau eu cofnodi a'u rheoli yn cael eu cyflwyno er mwyn cryfhau'r broses rheoli risg.
- 3 Cymeradwywyd y matrices Parodrwydd i Dderbyn Risg gan y Panel Gweithredol yn ei gyfarfod ar 16 Rhagfyr 2024. Mae wyth math o risg. Mae'r matrices Parodrwydd i Dderbyn Risg a gymeradwywyd wedi cael ei adolygu ym mhob Pwyllgor Risg Strategol ac mae'n parhau i fod heb ei newid.
- 4 Mae'r adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am gynnwys Cofrestr Risg Strategol yr Awdurdod.

ARGYMHELLION

5 Argymhellir bod yr Aelodau'n:

- i) nodi'r Gofrestr Risg Strategol.

CEFNDIR

- 6 Mae Cofrestr Risg Strategol yr Awdurdod yn nodi risgiau hysbys a allai atal yr Awdurdod o bosibl rhag cyflawni'r canlyniadau a gynlluniwyd ganddo a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd. Rhoddir sgoriau risg i gofnodion ar y gofrestr ac maent yn cael eu hailasesu'n rheolaidd gan swyddogion i adlewyrchu'r cyflwr presennol a'r effaith a ragwelir yn sgil camau lliniaru arfaethedig.

- 7 O dan y polisi hwn, mae'r Panel Gweithredol yn cael adroddiad crynhoi ynghylch risgiau strategol o leiaf ddwywaith y flwyddyn. Rhwng cyfarfodydd, mae Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod yn gallu gweld manylion llawn y gofrestr gyda swyddogion.

GWYBODAETH

- 8 Mae Penaethiaid Adran yn gyfrifol am nodi a rheoli'r risgiau y maen nhw'n berchen arnynt; fodd bynnag, mae Pwyllgor Risg Strategol wedi'i ychwanegu at y Strwythur Sicrwydd Llywodraethiant ac mae wedi cyfarfod ddwywaith ers yr adroddiad diwethaf. Mae'r pwyllgor hwn yn gyfrifol, ymhlith pethau eraill, am adolygu'r risgiau hynny sy'n cael eu nodi fel Risg Uchel neu Uchel lawn.
- 9 Mae'r Pwyllgor Risg Strategol yn cael ei gefnogi yn ei waith gan bob Pwyllgor arall yn y Strwythur Sicrwydd Llywodraethiant, sydd bellach â risg fel eitem agenda sefydlog ar gyfer trafod risgiau newydd a phresennol yng nghyd-destun eu ffrydiau gwaith penodol.

Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Adolygwyd ddiwethaf: 9 Mai 2025 yn y Pwyllgor Risg Strategol

- 10 Mae'r Awdurdod yn cydnabod bod ei gynaliadwyedd hirdymor yn dibynnu ar optimeiddio risg mewn perthynas â chyflawni ei amcanion strategol, a hefyd bod y berthynas â chymunedau, staff, contractwyr, y cyhoedd a rhanddeiliaid eraill yn allweddol i lwyddiant Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth).
- 11 Nid dim ond un lefel o barodrwydd i dderbyn risg sydd gan yr Awdurdod; yn hytrach, mae ganddo amrywiaeth o lefelau o barodrwydd i dderbyn risg ar draws ystod ei weithgareddau. Rydym yn cydnabod, wrth fynd ar drywydd ein hamcanion llesiant a gwella, ei bod yn bosibl y byddwn yn dewis derbyn gwahanol raddau o risg mewn gwahanol feysydd.
- 12 Mae ein parodrwydd i dderbyn risg wedi'i ddiffinio ar ôl ystyried risgiau, materion a chanlyniadau sefydliadol. Byddwn bob amser yn anelu at weithredu gweithgareddau sefydliadol ar y lefelau a ddiffinnir isod. Lle rhagwelir y bydd gweithgareddau'n rhagori ar y lefelau diffiniedig, rhaid tynnu sylw at hyn trwy fecanweithiau llywodraethiant priodol.
- 13 **Risgiau ariannol:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** ar gyfer risgiau ariannol gan gyfeirio at gostau rhedeg craidd, gan chwilio am opsiynau cyflenwi diogel gyda dim ond ychydig o risg weddilliol sydd ddim ond yn arwain at ryw faint o gyfleoedd ychwanegol. Bydd yr Awdurdod yn cael sicrwydd parhaus trwy'r datganiad llywodraethiant blynyddol bod polisiâu a gweithdrefnau ar waith yn unol â chanllawiau'r Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) a SOLACE.

- 14 **Risgiau Ymateb/Gweithrediadau:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** ar gyfer risgiau i'n gallu i ymateb i argyfyngau, gan geisio diogelu ein gallu i leihau risg i'r cyhoedd a sicrhau ar yr un pryd bod ein diffoddwyr tân mor ddiogel â phosibl.
- 15 **Risgiau cydymffurfio Cyfreithiol/Rheoleiddiol:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **minimol** ar gyfer cydymffurfiaeth, gan geisio ffafrio cadw at gyfrifoldebau, ac opsiynau cyflawni diogel gyda dim ond ychydig o risg weddilliol. Bydd gan yr Awdurdod sicrwydd blynyddol bod cyfundrefnau cydymffurfio ar waith, trwy'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol.
- 16 **Risgiau i enw da:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **agored** ar gyfer risgiau i enw da, gan ffafrio opsiynau cyflenwi mwy diogel, gan fod yn ofalus a goddef rhywfaint o risg weddilliol a dewis yr opsiwn sydd fwyaf tebygol o arwain at gyflenwi'n llwyddiannus, a thrwy hynny wella ein henw da am ddarparu gwasanaethau cost-effeithiol o ansawdd uchel i'r cyhoedd.
- 17 **Risgiau pobl:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** mewn perthynas â risgiau Pobl. Rydym yn credu'n gryf ym mhwysigrwydd ymgysylltiad cadarnhaol â staff a chynnal diwylliant sy'n cael ei arwain gan werthoedd i gefnogi ein holl staff. Mae recriwtio a chadw diffoddwyr tân ar alwad yn her benodol yn rhai o'n cymunedau mwy gwledig.
- 18 **Risgiau gwybodaeth:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** tuag at risg rheoli a storio gwybodaeth bersonol, i adlewyrchu sensitifrwydd a phwysigrwydd yr wybodaeth a gedwir ar ein systemau i gefnogi ein gweithgareddau atal a diogelu yn ogystal â gwybodaeth staff sy'n cael ei phrosesu at ddibenion cyflogaeth.
- 19 **Risgiau Technoleg/Seiber:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **minimol** ar gyfer bygythiadau i'n hasedau sy'n deillio o ymosodiadau maleisus allanol. Er mwyn mynd i'r afael â'r risg hon, rydym yn gweithredu prosesau rheoli mewnol cryf ac yn defnyddio atebion technoleg cadarn.
- 20 **Risgiau Asedau/Ystadau:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** ar gyfer asedau ac ystadau, gan geisio sicrhau gwerth am arian ond gan ffafrio opsiynau cyflenwi profedig sydd â risg weddilliol isel. Mae hyn yn golygu ein bod yn defnyddio atebion ar gyfer prynu, rhentu, gwaredu, adeiladu, ac adnewyddu sy'n sicrhau ein bod yn diogelu'r trethdalwr rhag cymaint o risg â phosibl, gan roi gwerth da am arian a bodloni gofynion sefydliadol yn llawn ar yr un pryd.

21 Cofrestr Risg Strategol

Thema	Camau Lliniaru
Ariannol (Parodrwydd i Dderbyn Risg – Gofalus) Oherwydd digwyddiadau annisgwyl, gan gynnwys gwendidau mewn rheoli cyllidebau, mae risg nad yw gwasanaethau'n cael eu darparu o fewn y gyllideb y cytunwyd arni. Oherwydd cymhlethdod rheolau pensiwn a'r angen i fynd i'r afael â heriau cyfreithiol, mae risg na fydd y terfynau amser yn cael eu bodloni	Gwybodaeth ariannol ar gael i ddeiliaid cyllideb mewn amser real, a gwybodaeth ychwanegol yn cael ei darparu ynghylch meysydd lefel uchel, risg uchel. Achos busnes i'w gwblhau ar gyfer yr holl wariant ychwanegol a gwariant cyfalaf. Gweithgor yr Aelodau i Graffu ar y Gyllideb i sicrhau bod cyllideb briodol yn cael ei phennu. Hyrwyddo cadw at Reolau Gweithdrefnau Contractau a'r cynllun dirprwyo. Rheolwr Caffael a Chontractau yn cefnogi adrannau i ganfod llwybrau caffael priodol. Aelod o Fwrdd Cynghori'r cynllun. Mae ansawdd data yn gwella. Mae llif arian parod y tu allan i'r gronfa bensiwn.
Ymateb/Gweithrediadau (Parodrwydd i Dderbyn Risg – Gofalus) Recriwtio a chadw digon o staff i gynnal y gwaith o gyflwyno'r gwasanaethau gyda heriau penodol o ran cynnal darpariaeth ymateb brys mewn ardaloedd gwledig.	Timau recriwtio ac argaeledd pwrpasol ym mhob ardal. Grwpiau pwrpasol a Phwyllgor mewn Strwythur Sicrwydd sy'n canolbwyntio ar y risg hon. Swyddogion, staff a grwpiau cynrychioliadol sy'n gweithio mewn partneriaeth gymdeithasol i gyflawni amcanion yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys Mae adnodd argaeledd dyddiol pwrpasol yn cynyddu argaeledd offer ledled Gogledd Cymru.

Enw da (Archwaeth risg – Agored) Oherwydd y ffocws mewnol ac allanol presennol ar ddiwylliant yng Ngwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a'r Awdurdod, mae risg i enw da i'r Gwasanaeth a'r Awdurdod.	Dadansoddiad bylchau strategol a chynlluniau gweithredu yn erbyn pob adolygiad diwylliannol diweddar gan y Gwasanaeth Tân ac Achub. Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant sy'n canolbwyntio ar ddiwylliant mewnol. Amrywiaeth o rwydweithiau staff sefydledig. Sefydlu Bwrdd Diwylliannol newydd. Adolygiad Ymgynghorol Crest o ddiwylliant. Mae'r Cynllun Gwella Diwylliannol Strategol, a'r cynllun gweithredu cysylltiedig, bellach wedi'u cwblhau yn seiliedig ar argymhellion adroddiad CREST, ac adborth o nifer o weithdai ymgysylltu staff. Arolwg Teulu Tân Bob Dwy Flynedd a Gweithgor Staff. Adnoddau iechyd a lles pwrpasol ar gael i staff, gan gynnwys Safecall.
Technoleg/Seiber (Archwaeth risg – Lleiaf) Technoleg/Seiber - Ymosodiad seiber ar wybodaeth, cyfathrebu a thechnoleg.	Monitro parhaus o fygythiadau byd-eang ac adolygu amddiffynfeydd seiberddiogelwch Cyflawnwyd achrediad Cyber Essentials, cynllun a gefnogir gan y Llywodraeth sy'n amddiffyn sefydliadau, rhag amrywiaeth o'r ymosodiadau seiber mwyaf cyffredin. Ymdrechu i ddenu personél sydd â'r sgiliau angenrheidiol i gefnogi cydymffurfio gyda'r arfer orau. Gwneud gwaith cynnal a chadw ataliol, ac adolygu technolegau gwydn

Diffinnir **risg** fel cyfuniad o debygolrwydd a chanlyniadau digwyddiadau peryglus.

Tebygolrwydd: y siawns y bydd rhywbeth yn digwydd. Gellir ei ddisgrifio gan debygolrwydd, amlder neu ansicrwydd digwyddiadau.

Canlyniad: Canlyniad digwyddiad. Yn benodol, difrifoldeb neu raddau'r niwed a achoswyd gan ddigwyddiad.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae cynnal y gofrestr a gweithredu i reoli risg yn cynyddu'r tebygolrwydd y caiff amcanion llesiant yr Awdurdod eu cyflawni.
Cyllideb	Mae cynnal y gofrestr yn helpu i flaenoriaethu penderfyniadau o ran gwario a fyddai'n lleihau lefelau risg.
Cyfreithiol	Mae cynnal y gofrestr yn helpu i sicrhau bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â deddfwriaeth sy'n diffinio ei swyddogaethau a sut y mae'n gweithredu.
Staffio	Ni nodwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Ni nodwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Risgiau	Bwriad gwaith lliniaru yw lleihau'r tebygolrwydd o risg.